

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'INDÚSTRIA, ENERGIA I TURISME

2489 *Reial decret 102/2014, de 21 de febrer, per a la gestió responsable i segura del combustible nuclear gastat i els residus radioactius.*

Les activitats relacionades amb la producció d'energia elèctrica en reactors nuclears i la utilització de radioisòtops en la medicina, la indústria, l'agricultura i la recerca donen lloc a quantitats importants de combustible nuclear gastat i residus radioactius. Aquests materials s'han de gestionar, de manera que no se'n derivin danys per a les persones ni per al medi ambient, per evitar a les generacions futures qualsevol càrrega indeguda.

La Directiva 2011/70/Euratom del Consell, de 19 de juliol de 2011, per la qual s'estableix un marc comunitari per a la gestió responsable i segura del combustible nuclear gastat i dels residus radioactius, suposa un nou pas en la regulació comunitària de la seguretat nuclear, després de l'aprovació de la Directiva 2009/71/Euratom del Consell, de 25 de juny de 2009, per la qual s'estableix un marc comunitari per a la seguretat nuclear de les instal·lacions nuclears, ja que imposa una sèrie d'obligacions per a l'establiment d'un marc nacional de seguretat nuclear aplicat a les instal·lacions esmentades.

En el cas espanyol, la Llei 25/1964, de 29 d'abril, sobre energia nuclear, conté els requisits i els principis bàsics aplicables a la gestió dels residus radioactius, i disposa que la gestió de residus radioactius i combustible nuclear gastat, i el desmantellament i la clausura d'instal·lacions nuclears, constitueixen un servei públic essencial que es reserva a la titularitat de l'Estat, i s'encarrega a l'«Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, SA» (ENRESA), la gestió del servei públic esmentat.

Si bé l'actual ordenament jurídic nacional ja incorpora en gran mesura el marc que exigeix la referida Directiva 2011/70/Euratom, s'ha considerat necessari elaborar un nou Reial decret que tingui en compte alguns preceptes que l'ordenament esmentat no recull i desplegui la Llei 25/1964, de 29 d'abril, quant a la regulació de la gestió del combustible nuclear gastat i els residus radioactius. S'ha actualitzat la regulació de les activitats d'ENRESA, i s'ha derogat pel present instrument el Reial decret 1349/2003, de 31 d'octubre, sobre ordenació de les activitats de l'«Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, SA» (ENRESA), i el seu finançament.

Així mateix, amb l'objecte de completar el marc legislatiu, reglamentari i organitzatiu d'acord amb la Directiva, aquest Reial decret preveu alguns principis generals a respectar en la gestió de combustible nuclear gastat i residus radioactius, precisa les responsabilitats associades a aquesta gestió, i estableix la regulació i el contingut del programa nacional espanyol, denominat Pla general de residus radioactius, així com alguns aspectes relatius al finançament de les activitats que s'hi preveuen, a partir de l'habilitació de la disposició addicional sisena de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, declarada vigent per la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i que regula el denominat Fons per al finançament de les activitats del Pla. En particular, el Reial decret, de conformitat amb el que preveu la Directiva, compatibilitza l'atribució de la responsabilitat principal o primera respecte d'aquests materials de qui els genera o és titular de l'autorització corresponent, amb la responsabilitat última que correspon a l'Estat i que es concreta, entre d'altres aspectes, en la qualificació –ja explicitada a la Llei 25/1964, de 29 d'abril– de la gestió com a servei públic essencial reservat a l'Estat.

Adicionalment, s'incorpora en el Reglament sobre instal·lacions nuclears i radioactives, aprovat pel Reial decret 1836/1999, de 3 de desembre, una nova autorització de desmantellament i tancament per a les instal·lacions d'emmagatzematge definitiu de combustible nuclear gastat i residus radioactius, i s'inclou l'obligació d'aportar garanties

proporcionades que cobreixin els costos i les contingències que es puguin derivar dels processos de desmantellament i clausura o tancament de les instal·lacions nuclears.

Així mateix, es modifica el Reglament esmentat, a fi d'aclarir que la declaració de cessament d'activitat suposa una autorització d'explotació en la qual s'estableixen les condicions a què s'han d'ajustar les activitats a dur a terme en la instal·lació fins que es disposi de l'autorització de desmantellament, i s'introdueix la possibilitat que es renovi després del cessament esmentat, quan aquest hagi obeït a raons alienes a les de seguretat nuclear o protecció radiològica.

D'altra banda, aquest Reial decret incorpora certes modificacions en el Reial decret 243/2009, de 27 de febrer, pel qual es regulen la vigilància i el control de trasllats de residus radioactius i combustible nuclear gastat entre estats membres o procedents o amb destinació a l'exterior de la Comunitat, amb l'objecte de clarificar-ne la redacció.

Aquest Reial decret ha rebut l'informe del Consell de Seguretat Nuclear i del Consell Assessor de Medi Ambient, i en la seva elaboració s'han consultat els agents econòmics sectorials i socials interessats i les comunitats autònomes. Així mateix, s'ha sotmès al tràmit de participació pública d'acord amb el que disposa la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient.

Aquest Reial decret s'ha elaborat en virtut de l'article 94 de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, que autoritza el Govern «perquè estableixi els reglaments necessaris per a la seva aplicació i desplegament».

D'altra banda, d'acord amb el que estableix l'article 33 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea d'Energia Atòmica (Euratom), aquest Reial decret, durant la seva tramitació com a projecte, ha estat comunicat a la Comissió de la Unió Europea.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Indústria, Energia i Turisme, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 21 de febrer de 2014,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Constitueix l'objecte d'aquest Reial decret la regulació de la gestió responsable i segura del combustible nuclear gastat i dels residus radioactius quan procedeixin d'activitats civils, en totes les seves etapes, des de la generació fins a l'emmagatzematge definitiu, amb la finalitat d'evitar imposar a les futures generacions càrregues indegudes, així com la regulació d'alguns aspectes relatius al finançament d'aquestes activitats, per donar compliment al marc comunitari.

2. Queden exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret:

- a) Els residus de les indústries extractives que puguin tenir contingut radioactiu i estiguin inclosos dins de l'àmbit d'aplicació del Reial decret 975/2009, de 12 de juny, sobre gestió dels residus de les indústries extractives i de protecció i rehabilitació de l'espai afectat per activitats mineres, quan no es considerin residus radioactius, i
- b) les evacuacions al medi ambient que hagin estat autoritzades.

Article 2. *Definicions.*

Als efectes d'aquest Reial decret s'entén per:

- a) «Emmagatzematge definitiu»: la disposició de residus radioactius o combustible nuclear gastat en una instal·lació, sense intenció de recuperar-los.
- b) «Emmagatzematge temporal»: la disposició de residus radioactius o combustible nuclear gastat en una instal·lació, amb intenció de recuperar-los.

c) «Autorització»: qualsevol habilitació concedida per les autoritats espanyoles per portar a terme qualsevol activitat relacionada amb la gestió del combustible nuclear gastat o dels residus radioactius, o que confereixi responsabilitat sobre l'emplaçament, el disseny, la construcció, la posada en servei, l'explotació, el desmantellament o el tancament d'una instal·lació de gestió del combustible nuclear gastat o d'una instal·lació de gestió de residus radioactius.

d) «Tancament»: la terminació de totes les operacions en algun moment posterior a la disposició del combustible nuclear gastat o dels residus radioactius en una instal·lació per al seu emmagatzematge definitiu; això inclou el treball final d'enginyeria o d'una altra índole que es requereixi per deixar la instal·lació en condicions segures a llarg termini.

e) «Combustible nuclear gastat»: el combustible nuclear irradiat en el nucli d'un reactor i extret permanentment d'aquest. El combustible nuclear gastat o bé es pot considerar un recurs utilitzable que es pot reprocessar o bé es pot destinar a l'emmagatzematge definitiu si es considera residu radioactiu.

f) «Gestió de residus radioactius»: totes les activitats que es relacionen amb la manipulació, el tractament previ, el tractament, el condicionament, l'emmagatzematge temporal o l'emmagatzematge definitiu de residus radioactius, exclòs el transport fora de l'emplaçament.

g) «Gestió del combustible nuclear gastat»: totes les activitats que es relacionen amb la manipulació, l'emmagatzematge temporal, el reprocessament o l'emmagatzematge definitiu de combustible nuclear gastat, exclòs el transport fora de l'emplaçament.

h) «Instal·lació d'emmagatzematge definitiu»: qualsevol instal·lació la finalitat primordial de la qual sigui l'emmagatzematge definitiu de residus radioactius.

i) «Instal·lació de gestió de combustible nuclear gastat»: qualsevol instal·lació la finalitat primordial de la qual sigui la gestió de combustible nuclear gastat.

j) «Instal·lació de gestió de residus radioactius»: qualsevol instal·lació la finalitat primordial de la qual sigui la gestió de residus radioactius.

k) «Reprocessament»: qualsevol procés o operació que tingui per finalitat extreure materials fissionables i fèrtils del combustible nuclear gastat per al seu ús ulterior.

l) «Residus radioactius»: de conformitat amb el que estableix l'apartat 9 de l'article 2 de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, sobre energia nuclear, qualsevol material o producte de residu, per al qual no es preveu cap ús, que conté o està contaminat amb radionúclids en concentracions o nivells d'activitat superiors als que estableix el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, amb l'informe previ del Consell de Seguretat Nuclear.

m) «Titular de l'autorització»: una persona física o jurídica que sigui responsable en la seva totalitat d'una activitat o una instal·lació relacionada amb la gestió de combustible nuclear gastat o de residus radioactius segons el que s'especifiqui en una autorització.

Article 3. *Principis generals.*

En l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret s'han de respectar els principis generals que estableix la Llei 25/1964, de 29 d'abril, així com els principis següents:

a) La generació de residus radioactius s'ha de reduir al mínim raonablement possible, tant en activitat com en volum, mitjançant l'aplicació de mesures adequades de disseny i pràctiques d'explotació i clausura adequades, inclosos el reciclatge i la reutilització dels materials.

b) S'ha de tenir en compte la interdependència entre totes les etapes de la generació i la gestió del combustible nuclear gastat i dels residus radioactius.

c) S'han de gestionar amb seguretat el combustible nuclear gastat i els residus radioactius, fins i tot a llarg termini amb sistemes de seguretat passiva, entenent per aquesta la seguretat basada en un disseny intrínsecament segur amb components la funcionalitat dels quals s'assegura per principis físics no dependents d'energia externa.

d) El cost de la gestió del combustible nuclear gastat i dels residus radioactius l'han de suportar els qui hagin generat aquests materials, amb les excepcions que preveu la

disposició addicional sisena de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, declarada vigent per la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric.

e) L'aplicació de les mesures destinades a la gestió segura del combustible nuclear gastat i els residus radioactius ha de respondre a un procés d'aproximació graduada, de manera que el nivell d'anàlisi, de documentació i d'actuacions sigui proporcional a la magnitud dels riscos implicats, a la importància relativa per a la seguretat, a l'objecte i a les característiques de la instal·lació o activitat i a qualsevol altre factor que es consideri rellevant.

f) S'ha d'aplicar un procés decisor basat en proves empíriques i documentat en totes les etapes de la gestió del combustible nuclear gastat i dels residus radioactius.

Article 4. *Responsabilitat sobre el combustible nuclear gastat i els residus radioactius.*

1. La responsabilitat principal respecte del combustible nuclear gastat i els residus radioactius és dels qui els hagin generat o, si s'escau, del titular de l'autorització a qui s'hagi encarregat aquesta responsabilitat, en les circumstàncies que preveuen la Llei 25/1964, de 29 d'abril, i el Reial decret 1836/1999, de 3 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament sobre instal·lacions nuclears i radioactives.

2. Els generadors dels materials o els titulars de les autoritzacions a què es refereix el paràgraf anterior han d'instaurar i aplicar sistemes integrats de gestió, inclosa la garantia de qualitat, que atorguin la deguda prioritat a la seguretat en la gestió global del combustible nuclear gastat i els residus radioactius, i puguin ser objecte de verificació periòdica.

3. La gestió del combustible nuclear gastat i els residus radioactius, així com el desmantellament i la clausura de les instal·lacions nuclears, constitueixen un servei públic essencial que es reserva a la titularitat de l'Estat, sense perjudici de les responsabilitats que corresponguin als generadors d'aquests materials o als titulars de les autoritzacions als qui s'hagi encarregat aquesta responsabilitat, d'acord amb els apartats anteriors.

4. L'Estat ha d'assumir la titularitat del combustible nuclear gastat i els residus radioactius una vegada s'hagi procedit al seu emmagatzematge definitiu. Així mateix, ha d'assumir la vigilància de les instal·lacions d'emmagatzematge definitiu amb posterioritat al seu tancament.

Article 5. *Pla general de residus radioactius.*

1. D'acord amb el que estableix l'apartat 2 de l'article 38 bis de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, el Govern ha d'establir la política i el programa nacional sobre gestió dels residus radioactius, inclòs el combustible nuclear gastat, i el desmantellament i la clausura de les instal·lacions nuclears, mitjançant l'aprovació del Pla general de residus radioactius. Aquest Pla l'ha d'aprovar el Govern, a proposta del ministre d'Indústria, Energia i Turisme, previ informe del Consell de Seguretat Nuclear i escoltades les comunitats autònomes en matèria d'ordenació del territori i medi ambient. Del Pla aprovat, se n'ha de donar compte posteriorment a les Corts Generals.

2. El Pla ha de recollir les estratègies, les actuacions necessàries i les solucions tècniques que s'han de dur a terme a Espanya en el curt, el mitjà i el llarg termini, encaminades a la gestió responsable i segura del combustible nuclear gastat i els residus radioactius, al desmantellament i la clausura d'instal·lacions nuclears i a la resta d'activitats relacionades amb les anteriors, incloent-hi les previsions econòmiques i financeres i les mesures i els instruments necessaris per portar-les a terme.

3. El Pla s'ha de revisar periòdicament, tenint en compte els progressos científics i tècnics, l'experiència adquirida, així com les recomanacions, els ensenyaments i les bones pràctiques que derivin dels processos de revisió *inter pares*.

4. Així mateix, en l'elaboració del Pla s'ha de fomentar la participació pública, en els termes que preveuen la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient, i la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Article 6. *Contingut del Pla general de residus radioactius.*

El Pla general de residus radioactius ha d'incloure:

- a) Els objectius generals de la política de gestió del combustible nuclear gastat i els residus radioactius, inclosa la política de desmantellament i clausura d'instal·lacions nuclears.
- b) Les etapes significatives i els calendaris per al seu compliment en vista dels objectius generals.
- c) Un inventari de tot el combustible nuclear gastat i els residus radioactius, així com les estimacions de quantitats futures, incloses les procedents de clausures. En aquest inventari s'han d'indicar clarament la ubicació i la quantitat de combustible nuclear gastat i residus radioactius, d'acord amb una classificació que tingui en compte la gestió final prevista per a aquests.
- d) Els conceptes o plans i les solucions tècniques per a la gestió del combustible nuclear gastat i dels residus radioactius des de la generació a l'emmagatzematge definitiu, inclòs el seu transport, així com el desmantellament i la clausura d'instal·lacions nuclears.
- e) Els conceptes o plans per al període posterior a la fase d'explotació d'una instal·lació d'emmagatzematge definitiu, indicant el període de temps durant el qual es mantinguin els controls pertinents, juntament amb els mitjans que s'han d'utilitzar per preservar els coneixements sobre la instal·lació esmentada a llarg termini.
- f) Les activitats de recerca, desenvolupament i demostració que es necessiten amb l'objecte d'aplicar solucions per a la gestió del combustible nuclear gastat i els residus radioactius, així com per portar a terme el desmantellament i la clausura d'instal·lacions nuclears.
- g) Les responsabilitats respecte de l'execució del Pla general de residus radioactius i els principals indicadors de resultats, per controlar els avanços de l'execució.
- h) Una avaluació dels costos del Pla general de residus radioactius i la base i les hipòtesis en què es fonamenti aquesta avaluació, que ha d'incloure un perfil al llarg del temps.
- i) El règim de finançament aplicable.
- j) Els criteris de transparència i participació pública respecte a la gestió del combustible nuclear gastat i els residus radioactius, de manera que es faciliti als treballadors i a la població la informació necessària sobre aquesta gestió.
- k) Si s'escau, els acords subscrits amb estats membres o tercers països sobre gestió del combustible nuclear gastat o dels residus radioactius, inclosa la utilització d'instal·lacions d'emmagatzematge definitiu.

Article 7. *Finançament de les activitats del Pla general de residus radioactius.*

1. El finançament de les activitats del Pla general de residus radioactius s'ha de portar a terme a través del «Fons per al finançament d'activitats del Pla general de residus radioactius» constituït a aquest efecte, regulat per la disposició addicional sisena de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, declarada vigent per la Llei 24/2013, de 26 de desembre.

2. La gestió financera del Fons s'ha de regir pels principis de seguretat, rendibilitat i liquiditat, i es pot materialitzar en:

- a) Valors mobiliaris de renda fixa o variable amb cotització en borsa en un mercat organitzat reconegut oficialment i de funcionament regular obert al públic o, almenys, a entitats financeres, deute de l'Estat, títols del mercat hipotecari i altres actius i instruments financers.
- b) Instruments derivats per a l'estructuració, la transformació o per a la cobertura d'operacions d'inversió de la cartera d'inversions financeres.
- c) Dipòsits en entitats financeres, crèdits i préstecs que s'han de formalitzar en un document públic o mitjançant una pòlissa intervinguda per un fedatari públic.
- d) Béns immobles.

e) Valors estrangers admesos a cotització en borses estrangeres o en mercats organitzats.

f) Qualsevol altre actiu o instrument d'inversió que, complint els principis que regeixen la gestió financera del Fons, consideri adequat el Comitè de seguiment i control a què es refereix l'article 8.

3. La retribució de l'activitat gestora del Pla general de residus radioactius, que s'ha de fixar anualment, consisteix en una remuneració del capital de l'empresa que la porta a terme, equivalent a la rendibilitat mitjana dels actius financers integrats en el Fons.

4. Als efectes del que disposa l'apartat 8.dos de l'article 4 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre el patrimoni, quan les inversions de gestió del Fons es materialitzin en actius financers, s'han de considerar posseïts per ENRESA per donar compliment a obligacions legals i reglamentàries.

Article 8. Comitè de seguiment i control del Fons per al finançament d'activitats del Pla general de residus radioactius.

1. La supervisió, el control i la qualificació de les inversions transitòries relatives a la gestió financera del Fons corresponen al Comitè de seguiment i control, adscrit al Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme a través de la Secretaria d'Estat d'Energia, que, sota la presidència del seu titular, està compost per l'interventor general de l'Administració de l'Estat, el subsecretari d'Economia i Competitivitat, el secretari general del Tresor i Política Financera i el director general de Política Energètica i Mines, i actua com a secretari el subdirector general d'Energia Nuclear.

2. Les funcions del Comitè de seguiment i control són:

a) El desenvolupament dels criteris sobre la composició dels actius del Fons.

b) Fer el seguiment de les inversions financeres, i comprovar l'aplicació dels principis que estableix l'apartat 2 de l'article 7.

c) Formular informes amb periodicitat semestral, comprensius de la situació del Fons i de les inversions corresponents a la seva gestió financera, així com de la qualificació que mereixi el Comitè, i exposar-hi les observacions que consideri adequades. L'informe esmentat s'ha de lliurar als ministres d'Indústria, Energia i Turisme, d'Economia i Competitivitat i d'Hisenda i Administracions Públiques.

3. Sense perjudici del que estableix aquest Reial decret, el funcionament del Comitè s'ha d'ajustar al que preveu el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 9. Objecte i funcions de l'«Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, S.A.» (ENRESA).

1. D'acord amb el que estableix l'apartat 1 de l'article 38 bis de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, s'encarrega a l'«Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, SA» (ENRESA), la gestió dels residus radioactius i el combustible nuclear gastat i el desmantellament i la clausura de les instal·lacions nuclears.

2. ENRESA té la consideració de titular de les seves instal·lacions per a la gestió del combustible nuclear gastat i els residus radioactius als efectes que preveu la legislació aplicable a les instal·lacions nuclears i radioactives. Així mateix, ENRESA ha d'actuar com a titular de les altres activitats que dugui a terme per a les quals es determini aquesta condició.

3. ENRESA ha d'exercir, per al compliment de les seves finalitats, les funcions següents:

a) Tractar i condicionar el combustible nuclear gastat i els residus radioactius, sense perjudici de les responsabilitats que corresponguin als generadors d'aquests materials o als titulars de les autoritzacions als qui s'hagi encarregat la responsabilitat esmentada.

- b) Cercar emplaçaments, dissenyar, construir i operar instal·lacions per a l'emmagatzematge temporal i definitiu del combustible nuclear gastat i els residus radioactius.
- c) Establir sistemes que garanteixin la gestió segura del combustible nuclear gastat i els residus radioactius en les seves instal·lacions per a emmagatzematge temporal i definitiu.
- d) Establir sistemes per a la recollida, la transferència i el transport del combustible nuclear gastat i els residus radioactius.
- e) Elaborar i gestionar l'Inventari nacional de combustible nuclear gastat i residus radioactius. En aquest Inventari han de seguir inclosos el combustible nuclear gastat i els residus radioactius emmagatzemats amb caràcter definitiu després del tancament de la instal·lació en la qual estiguin dipositats.
- f) Adoptar mesures de seguretat en el transport de combustible nuclear gastat i residus radioactius, d'acord amb el que preveu la reglamentació específica en matèria de transport de mercaderies perilloses i amb el que determinin les autoritats i els organismes competents.
- g) Gestionar les operacions relatives al desmantellament i la clausura d'instal·lacions nuclears i, si s'escau, radioactives.
- h) Actuar, en cas d'emergències nuclears o radiològiques, en la forma i les circumstàncies que requereixin els organismes i les autoritats competents.
- i) Establir plans de formació i plans de recerca i desenvolupament en el marc del Pla estatal de recerca científica i tècnica i d'innovació, que cobreixin les necessitats del Pla general de residus radioactius i permetin adquirir, mantenir i seguir desenvolupant els coneixements i les destreses necessaris.
- j) Efectuar els estudis tècnics i economicofinancers necessaris que tinguin en compte els costos diferits derivats de les seves comeses per establir les necessitats econòmiques corresponents.
- k) Gestionar el Fons per al finançament de les activitats del Pla general de residus radioactius.
- l) Qualsevol altra activitat necessària per dur a terme les comeses anteriors.

4. Als efectes del que estableix l'apartat 1 de l'article 5, ENRESA ha de presentar, cada quatre anys o quan ho requereixi el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, una revisió del Pla general de residus radioactius.

Article 10. *Control d'actuacions i plans d'ENRESA.*

D'acord amb el que estableix l'apartat 2 de l'article 38 bis de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, i als efectes de la verificació del compliment del Pla general de residus radioactius, ENRESA ha d'elaborar i enviar al Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, al qual correspon la direcció estratègica i el seguiment i control de les actuacions i els plans d'ENRESA, tant tècnics com econòmics, a través de la Secretaria d'Estat d'Energia, els documents següents:

- a) Durant el primer semestre de cada any:
 - 1r Una memòria que inclogui els aspectes tècnics i econòmics relatius a les activitats de l'exercici anterior, i el grau de compliment del pressupost corresponent.
 - 2n Un estudi economicofinancer actualitzat del cost de les activitats previstes en el Pla general de residus radioactius, així com l'adequació a aquest cost dels mecanismes financers vigents.
- b) Abans del 30 de novembre de cada any, una justificació tecnoeconòmica del pressupost anual corresponent a l'exercici següent, i la seva projecció per als quatre anys següents, d'acord amb el que estableixi l'estudi economicofinancer actualitzat del cost de les activitats previstes en el Pla general de residus radioactius. En cas que,

excepcionalment, sigui necessari afrontar costos no previstos a l'estudi economicofinancer esmentat, s'ha de remetre, prèviament, la justificació corresponent.

c) Durant el mes següent a cada trimestre natural, un informe de seguiment pressupostari corresponent al trimestre esmentat.

Article 11. *Especificacions tecnicoadministratives d'acceptació.*

1. Els titulars d'instal·lacions nuclears i radioactives estan obligats a subscriure les especificacions tecnicoadministratives d'acceptació del seu combustible nuclear gastat i residus radioactius, amb vista a la seva recollida i gestió posterior per ENRESA.

2. Aquesta mateixa obligació s'estén als titulars d'instal·lacions o activitats no subjectes al règim d'autoritzacions de la legislació nuclear en què eventualment es puguin produir residus radioactius.

3. Les especificacions esmentades han d'establir el seu període de vigència, que s'estén fins al final de la vida de les instal·lacions, incloent-hi el desmantellament i la clausura, o el tancament, de les instal·lacions nuclears i, si s'escau, de les instal·lacions radioactives.

4. Les especificacions esmentades les ha d'haver aprovat el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, amb l'informe previ del Consell de Seguretat Nuclear.

Article 12. *Control de la seguretat de la gestió del combustible nuclear gastat i els residus radioactius.*

1. De conformitat amb el que estableix l'article 2 de la Llei 15/1980, de 22 d'abril, de creació del Consell de Seguretat Nuclear, correspon al Consell de Seguretat Nuclear portar a terme el control de la seguretat de la gestió del combustible nuclear gastat i dels residus radioactius i, en particular, la realització dels estudis, les avaluacions i les inspeccions dels plans, els programes i els projectes necessaris per a totes la fases de la gestió esmentada.

2. Als efectes que assenyala l'apartat anterior, durant el primer trimestre de cada any, ENRESA ha de remetre al Consell de Seguretat Nuclear la informació sobre les activitats dutes a terme l'any anterior i les previsions per a l'any en curs en relació amb el que estableix el Pla general de residus radioactius. Així mateix, d'acord amb el principi general de l'apartat b) de l'article 3, s'ha d'incloure la informació sobre les interdependències, els acords i les interfícies de competències amb els titulars d'altres instal·lacions de gestió de combustible nuclear gastat i residus radioactius durant el període d'informació referit.

3. El procés de concessió d'autoritzacions per a les instal·lacions de gestió de combustible nuclear gastat i residus radioactius requereix la demostració o l'estudi de seguretat per a les diferents fases del cicle de vida de la instal·lació, de conformitat amb el que estableix el Reglament sobre instal·lacions nuclears i radioactives. La demostració de seguretat ha de ser proporcional a la complexitat de les operacions i la magnitud dels riscos associats de la instal·lació o activitat, de conformitat amb les instruccions, circulars i guies de caràcter tècnic en relació amb la seguretat nuclear i la protecció radiològica, emeses pel Consell de Seguretat Nuclear.

Article 13. *Emmagatzematge definitiu de residus radioactius fora d'Espanya.*

1. Els residus radioactius generats a Espanya s'han d'emmagatzemar definitivament al país, excepte en el cas que, en el moment del seu trasllat, hagi entrat en vigor entre l'Estat espanyol i un altre Estat membre o tercer país un acord que tingui en compte els criteris establerts per la Comissió de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 16 de la Directiva 2006/117/Euratom, i l'objecte del qual sigui la utilització d'una instal·lació d'emmagatzematge definitiu en un d'aquests.

2. Als efectes de l'apartat anterior, abans del trasllat definitiu de residus radioactius a un país que no sigui Estat membre de la Unió Europea, la persona física o jurídica

responsable d'aquests residus ha de notificar aquest fet a la Direcció General de Política Energètica i Mines, per tal que informi la Comissió Europea del contingut de l'acord esmentat i adopti les mesures raonables per assegurar-se que:

a) El país de destinació tingui vigent un acord amb la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica que cobreixi la gestió del combustible nuclear gastat i els residus radioactius o sigui part en la Convenció conjunta sobre seguretat en la gestió del combustible nuclear gastat i sobre seguretat en la gestió de residus radioactius.

b) El país de destinació disposi de programes de gestió i emmagatzematge definitiu de residus radioactius els objectius dels quals representin un elevat nivell de seguretat i siguin equivalents als que estableix la Directiva 2011/70/Euratom del Consell, de 19 de juliol de 2011, per la qual s'estableix un marc comunitari per a la gestió responsable i segura del combustible nuclear gastat i dels residus radioactius.

c) La instal·lació d'emmagatzematge definitiu del país de destinació hagi estat autoritzada per rebre el trasllat de residus radioactius, estigui en funcionament abans del trasllat i es gestioni de conformitat amb els requisits establerts en el programa de gestió i emmagatzematge definitiu de residus radioactius del país de destinació esmentat.

3. Aquest article no s'ha d'aplicar a la repatriació de fonts tancades en desús que es remetin a un subministrador o fabricant i al trasllat del combustible nuclear gastat de reactors de recerca a un país que subministri o manufacturi combustibles de reactors de recerca, tenint en compte els acords internacionals aplicables.

Article 14. *Notificacions i informes a la Comissió Europea.*

1. El Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme ha de remetre a la Comissió Europea el Pla general de residus radioactius, així com les seves revisions posteriors.

2. El Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme ha de presentar un informe a la Comissió Europea sobre l'aplicació de la Directiva 2011/70/Euratom del Consell, de 19 de juliol de 2011, abans del 25 d'agost de 2015 i, seguidament, cada 3 anys.

Article 15. *Autoavaluacions periòdiques.*

1. El Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme i el Consell de Seguretat Nuclear han d'organitzar periòdicament, i com a mínim cada deu anys, la realització d'autoavaluacions del seu marc legislatiu, reglamentari i organitzatiu per a la gestió del combustible nuclear gastat i els residus radioactius, de les autoritats reguladores competents i del Pla general de residus radioactius, juntament amb la seva aplicació, i han de convidar a una revisió internacional *inter pares* d'aquests.

2. El Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme ha de comunicar a la Comissió Europea i a la resta d'estats membres de la Unió Europea el resultat de la revisió esmentada, que s'ha de fer públic.

Disposició addicional única. *Altres residus radioactius.*

Per acord del Consell de Ministres, a proposta dels ministeris d'Indústria, Energia i Turisme i d'Economia i Competitivitat, i amb l'informe previ del Consell de Seguretat Nuclear, es poden establir mesures de vigilància i control per part d'ENRESA en relació amb els residus radioactius que es puguin produir com a conseqüència de situacions excepcionals, que tinguin el seu origen en instal·lacions, equips, empreses o activitats no subjectes al règim d'autoritzacions de la legislació nuclear.

Disposició transitòria única. *Contractes tipus aprovats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.*

Als efectes del que disposa l'article 11, els contractes tipus aprovats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret tenen la consideració d'especificacions tecnoadministratives d'acceptació.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogat el Reial decret 1349/2003, de 31 d'octubre, sobre ordenació de les activitats de l'«Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, SA» (ENRESA), i el seu finançament, així com totes les normes del mateix rang o inferior en allò que contradiguin el que disposa aquest Reial decret o s'hi oposin.

Disposició final primera. *Modificació del Reglament sobre instal·lacions nuclears i radioactives, aprovat pel Reial decret 1836/1999, de 3 de desembre.*

El Reglament sobre instal·lacions nuclears i radioactives, aprovat pel Reial decret 1836/1999, de 3 de desembre, es modifica de la manera següent:

U. L'apartat 2 de l'article 5 queda redactat en els termes següents:

«2. En els casos de renovació d'autoritzacions d'instal·lacions nuclears, l'informe del Consell de Seguretat Nuclear s'ha de remetre al Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, almenys, un mes abans de la data de caducitat de l'autorització vigent. Aquest termini no és aplicable en el supòsit de renovació de l'autorització d'explotació després del cessament que preveu l'apartat 1 de l'article 28.»

Dos. L'apartat 1.c) de l'article 12 queda redactat de la manera següent:

«c) Autorització d'explotació: faculta el titular per carregar el combustible nuclear o per introduir substàncies nuclears en la instal·lació, per efectuar el programa de proves nuclears i per operar la instal·lació dins de les condicions establertes en l'autorització. Es concedeix en primer lloc amb caràcter provisional fins a la finalització satisfactòria de les proves nuclears.

Així mateix, i sense perjudici de la seva renovació eventual d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 28, aquesta autorització faculta el titular, una vegada cessada l'activitat per a la qual es va concebre la instal·lació i en els termes que estableixi la declaració de cessament d'activitat, per efectuar les operacions que li imposi l'Administració prèvies a l'obtenció de l'autorització de desmantellament o a l'obtenció de l'autorització de desmantellament i tancament en el cas de les instal·lacions d'emmagatzematge definitiu de combustible nuclear gastat o de residus radioactius.»

Tres. S'afegeix un nou paràgraf g) a l'apartat 1 de l'article 12, i es renumeren els paràgrafs següents de l'apartat esmentat, que queden redactats de la manera següent:

«g) Autorització de desmantellament i tancament: en les instal·lacions per a l'emmagatzematge definitiu de combustible nuclear gastat i de residus radioactius, faculta el titular per iniciar els treballs finals d'enginyeria i d'una altra índole que es requereixin per garantir la seguretat a llarg termini del sistema d'emmagatzematge, així com les activitats de desmantellament de les instal·lacions auxiliars que així es determinin, per permetre, en últim terme, la delimitació de les àrees que hagin de ser, si s'escau, objecte del control i de la vigilància radiològica, o d'un altre tipus, durant un període de temps determinat, i l'alliberament del control de la resta d'àrees de l'emplaçament. El procés de desmantellament i tancament ha d'acabar en una declaració de tancament emesa pel Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, amb l'informe previ del Consell de Seguretat Nuclear.

S'han de regular mitjançant una instrucció del Consell de Seguretat Nuclear els aspectes de seguretat nuclear i protecció radiològica durant el desmantellament i el tancament de la instal·lació i durant l'etapa de control i vigilància posterior al tancament, incloent-hi l'abast i el contingut de la demostració o l'estudi de la seguretat en cada etapa.

Adicionalment, s'ha d'autoritzar:

h) L'emmagatzematge temporal de substàncies nuclears en una instal·lació en fase de construcció que no disposi d'autorització d'explotació.

i) El canvi de titularitat de les instal·lacions nuclears. El nou titular ha d'acreditar capacitat legal, tècnica i economicofinancera suficient per dur a terme les activitats objecte de l'autorització.

Les autoritzacions que preveuen els apartats anteriors s'han de concedir amb l'informe previ del Consell de Seguretat Nuclear segons el que preveu aquest Reglament.»

Quatre. Els apartats 2, 3 i 4 de l'article 12 queden redactats de la manera següent:

«2. Les instal·lacions nuclears a què es refereixen els paràgrafs b) i d) de l'article 11 d'aquest Reglament, excepte les instal·lacions d'emmagatzematge definitiu de combustible nuclear gastat i residus radioactius, poden sol·licitar simultàniament l'autorització prèvia i la de construcció.

3. Amb caràcter previ a la concessió de les autoritzacions recollides a l'apartat 1 d'aquest article, excepte les referides en els paràgrafs e) i h) de l'apartat esmentat, s'ha de traslladar la documentació corresponent a la comunitat autònoma, pel termini d'un mes, per a al·legacions, d'acord amb el que disposa l'article 4.2 d'aquest Reglament.

4. Correspon al ministre d'Indústria, Energia i Turisme la concessió de les autoritzacions recollides a l'apartat 1 d'aquest article, excepte les referides en els paràgrafs d), e) i h), que corresponen al director general de Política Energètica i Mines.»

Cinc. El paràgraf j) de l'article 20 queda redactat en els termes següents:

«j) Previsions de desmantellament i clausura o tancament. Ha de descriure, entre d'altres, les relatives a la gestió final dels residus radioactius que es generin i l'estudi del cost i les previsions econòmiques i financeres per garantir l'esmentat desmantellament i clausura o tancament. A aquests efectes, el sol·licitant ha d'aportar garanties proporcionades que cobreixin els costos i les contingències que es puguin derivar dels processos de desmantellament i clausura o tancament de la instal·lació, fins i tot en cas d'insolvència, cessament d'activitat o qualsevol altra contingència, i ha d'especificar les quanties d'aquestes garanties i la manera com es faran efectives, a excepció de les instal·lacions per a les quals el finançament del seu desmantellament i clausura o tancament estigui previst per la disposició addicional sisena de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, declarada vigent per la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric.»

Sis. S'afegeix un nou paràgraf al final de l'article 20, amb el contingut següent:

«La garantia que exigeix el paràgraf j) del present article s'ha de constituir prèviament a la concessió de l'autorització d'explotació. La Direcció General de Política Energètica i Mines, amb l'informe previ del Consell de Seguretat Nuclear, pot autoritzar l'actualització de la garantia esmentada en cas que es produeixin circumstàncies o modificacions en la instal·lació que puguin tenir un impacte significatiu en el seu desmantellament i clausura o tancament, o d'acord amb els treballs ja efectuats en relació amb aquestes activitats. Aquesta garantia és

independent de qualsevol altra garantia exigida per la legislació en matèria mediambiental o minera.»

Set. L'apartat 1 de l'article 28 queda redactat en els termes següents:

«1. El titular d'una autorització d'explotació ha de comunicar al Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, almenys amb un any d'antelació a la data prevista, la seva intenció de cessar l'activitat per a la qual es va concebre la instal·lació. Tant en aquest supòsit com quan el cessament de l'activitat sigui degut a alguna altra circumstància, el ministre d'Indústria, Energia i Turisme, amb l'informe previ del Consell de Seguretat Nuclear, ha de declarar el cessament de l'activitat esmentada, i establir en l'autorització d'explotació les condicions a les quals s'hagin d'ajustar les activitats a efectuar en la instal·lació a partir d'aquest moment i el termini en què s'ha de sol·licitar l'autorització de desmantellament, o de desmantellament i tancament.

El cessament d'activitat esmentat té, des de la mateixa data en què tingui efectes la seva declaració, caràcter definitiu quan hagi estat motivat per raons de seguretat nuclear o de protecció radiològica. Quan el cessament d'activitat s'hagi produït per altres raons, el titular pot sol·licitar la renovació de l'autorització d'explotació dins del termini d'un any comptat a partir de la data en què tingui efectes la declaració de cessament. El procediment a seguir en aquest cas és l'establert per sol·licitar una renovació de l'autorització d'explotació, i s'ha d'adjuntar l'actualització dels documents corresponents, i a això s'ha d'afegir la documentació o els requisits addicionals que es determinin en cada cas, tenint en compte la situació concreta de la instal·lació, els avenços científics i tecnològics, la normativa aplicable i l'experiència operativa pròpia i aliena acumulada durant el període d'explotació de la instal·lació, així com altres aspectes rellevants per a la seguretat. Transcorregut el termini d'un any esmentat sense que hagi tingut lloc la sol·licitud, la declaració de cessament adquireix, igualment, caràcter definitiu.»

Vuit. L'apartat 1 de l'article 36 queda redactat de la manera següent:

«1. Les instal·lacions radioactives del cicle del combustible nuclear requereixen les autoritzacions següents: autorització prèvia, autorització de construcció, autorització d'explotació, autorització de desmantellament i declaració de clausura o autorització de desmantellament i tancament i declaració de tancament i, si s'escau, autorització de modificació i de canvi de titularitat.»

Nou. L'article 37 queda redactat de la manera següent:

«Per a la sol·licitud, el tràmit i la concessió d'autoritzacions prèvia, de construcció, explotació, modificació, canvi de titularitat, desmantellament, desmantellament i tancament, de la declaració de clausura i de la declaració de tancament de les instal·lacions radioactives de primera categoria del cicle de combustible nuclear, cal atènyer-se al que disposa el títol II del present Reglament, en el qual es regulen les autoritzacions de les instal·lacions nuclears, amb l'adaptació dels documents que correspongui a les característiques especials d'aquestes instal·lacions.»

Deu. S'afegeix una nova disposició transitòria sisena, que té la redacció següent:

«Disposició transitòria sisena. *Instal·lacions nuclears en què s'hagi dictat la declaració de cessament definitiu de l'explotació.*

Totes les instal·lacions que, a l'entrada en vigor del Reial decret 102/2014, de 21 de febrer, per a la gestió responsable i segura del combustible nuclear gastat i els residus radioactius, hagin obtingut la declaració de cessament definitiu de l'explotació per raons diferents de les de seguretat nuclear o protecció radiològica,

poden sol·licitar, mitjançant el procediment establert, la renovació de l'autorització d'explotació, en els termes que preveu la nova redacció que es fa de l'apartat 1 de l'article 28 d'aquest Reglament, i sempre que no hagi arribat a transcórrer el termini d'un any des de l'obtenció de la declaració de cessament.»

Disposició final segona. *Modificació del Reial decret 243/2009, de 27 de febrer, pel qual es regula la vigilància i el control de trasllats de residus radioactius i combustible nuclear gastat entre estats membres o procedents o amb destinació a l'exterior de la Comunitat.*

El Reial decret 243/2009, de 27 de febrer, pel qual es regula la vigilància i el control de trasllats de residus radioactius i combustible nuclear gastat entre estats membres o procedents o amb destinació a l'exterior de la Comunitat, es modifica de la manera següent:

U. L'article 9 queda redactat en els termes següents:

«Qualsevol posseïdor de residus radioactius o de combustible gastat que prevegi efectuar un trasllat intracomunitari des d'Espanya del material esmentat, o organitzar aquest trasllat, requereix l'autorització de la Direcció General de Política Energètica i Mines, previ informe favorable del Consell de Seguretat Nuclear. A aquests efectes, el sol·licitant ha d'emplenar, segons correspongui, la secció A-1 o B-1 del document uniforme al qual es refereix l'article 5 i ha de remetre la sol·licitud a la Direcció General esmentada.

Amb posterioritat, abans que s'efectuï el trasllat, el titular de l'autorització ha d'emplenar la secció A-5 o B-5 del document uniforme. Aquest document ha d'acompanyar el trasllat juntament amb els documents de les seccions A-1 i A-4a o B-1 i B-4a, i finalment s'ha d'adjuntar a la secció A-6 o B-6 del document uniforme.»

Dos. El paràgraf a) de l'article 16 queda redactat de la manera següent:

«a) El destinatari ha de presentar davant la Direcció General de Política Energètica i Mines una sol·licitud d'autorització, per a la qual cosa ha de fer ús, segons correspongui, de la secció A-1 o B-1 del document uniforme. La sol·licitud pot ser per a més d'un trasllat, sempre que es compleixin les condicions que estableix l'article 10.

Amb posterioritat, abans que s'efectuï el trasllat, el titular de l'autorització ha d'emplenar la secció A-5 o B-5 del document uniforme. Aquest document ha d'acompanyar el trasllat juntament amb els documents de les seccions A-1 i A-4a o B-1 i B-4a, i finalment s'ha d'adjuntar a la secció A-6 o B-6 del document uniforme.»

Tres. El paràgraf a) de l'apartat 1 de l'article 17 queda redactat de la manera següent:

«a) La persona física o jurídica responsable de gestionar el trasllat a Espanya ha de presentar davant la Direcció General de Política Energètica i Mines una sol·licitud d'autorització, per a la qual cosa ha de fer ús, segons correspongui, de la secció A-1 o B-1 del document uniforme.

Amb posterioritat, abans que s'efectuï el trasllat, el titular de l'autorització ha d'emplenar la secció A-5 o B-5 del document uniforme. Aquest document ha d'acompanyar el trasllat juntament amb els documents de les seccions A-1 i A-4a o B-1 i B-4a, i finalment s'ha d'adjuntar a la secció A-6 o B-6 del document uniforme.»

Quatre. El paràgraf a) de l'article 18 queda redactat de la manera següent:

«a) El posseïdor ha de presentar davant la Direcció General de Política Energètica i Mines una sol·licitud d'autorització, per a la qual cosa ha de fer ús, segons correspongui, de la secció A-1 o B-1 del document uniforme.

Amb posterioritat, abans que s'efectuï el trasllat, el titular de l'autorització ha d'emplenar la secció A-5 o B-5 del document uniforme. Aquest document ha d'acompanyar el trasllat juntament amb els documents de les seccions A-1 i A-4a o B-1 i B-4a, i finalment s'ha d'adjuntar a la secció A-6 o B-6 del document uniforme.»

Cinc. El paràgraf c) de l'apartat 33 de les «Notes explicatives de cada punt de les seccions A-1 a A-6 i B-1 a B-6 del document uniforme» contingut a l'annex del Reial decret 243/2009, de 27 de febrer, referent al document uniforme per a la vigilància i el control dels trasllats de residus radioactius i combustible gastat, queda redactat en els termes següents:

«c) Si l'autorització es refereix a diversos trasllats dels tipus MM o IM, el destinatari ha d'emplenar la secció 6 després de cada trasllat (després que es procurin a aquest efecte diverses còpies de la secció 6 sense emplenar) i remetre aquesta secció directament a l'autoritat competent de l'Estat membre de destinació. El destinatari ha d'adjuntar la secció 5 corresponent al mateix trasllat.»

Disposició final tercera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a i 25a de la Constitució, que atribueixen a l'Estat la competència sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i bases del règim miner i energètic, respectivament.

Disposició final quarta. *Incorporació de dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquest Reial decret s'incorpora al dret espanyol la Directiva 2011/70/Euratom del Consell, de 19 de juliol de 2011, per la qual s'estableix un marc comunitari per a la gestió responsable i segura del combustible nuclear gastat i dels residus radioactius.

Disposició final cinquena. *Habilitació de desplegament.*

El ministre d'Indústria, Energia i Turisme, en l'àmbit de les seves competències, pot dictar les disposicions oportunes per al desplegament i l'aplicació d'aquest Reial decret.

Disposició final sisena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat ».

Madrid, 21 de febrer de 2014.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'Indústria, Energia i Turisme,
JOSÉ MANUEL SORIA LÓPEZ